

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előzetési árak:

Melyben: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
 Pótlékban: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— december 1.

(A királyt látni kívánja) Bécsi lapok írják, hogy egy kis leány mult szombaton ajánlott levelet írt az uralkodónak amelyben arra kérte, hogy a vasárnapi templomszentelésre lassan hajrásson, hogy az iskolásgyermekék jól láthaassák. A királynak ugyilátszik kezéhez jutott a levélke, mert vasárnap tényleg a lehető leglassabb tempóban hajtatott s így a kis jószágok egész közlelől láthaták az uralkodót. De láthatjuk valjon mi magyarok? Ha köztünk jár is, úgy eltakarják előlünk, hogy nem láthatja a nemzet!

(Érdekes ország.) Hej, micsoda egy koldus ország az a Norvégia! Mi budapestiek megítélhetjük ama fényképekből is, a melyeket az újságok közölnek róla. A kép viselőháza, ama híres „storting“, olajmalom szerű épület, a királyi palotája kétemeletes, szarény köznemesi kastély, a királyi termek kényelmesen bebutorozott polgári szobák ripsz-garnitúrával, polituros butorokkal. És végül a királyuk civillistája mindössze hét százezer korona. Hej, be koldus ország! Hol van ott olyan világraszóló parlament, mint nálunk, olyan óriási királyi palota és olyan impozáns királyi civillista! Magyar embernek csak úgy dagadozik az önérzete az ilyen összehasonlítástól! Annál is inkább, mert az illusztrált újságok azt a lényegte-

len adatot már nem közlik, hogy Norvégiának nincs adóssága, hogy Norvégiában nincs koldus és hogy egész Norvégiának nincs adóssága, hogy Norvégiában nincs koldus és hogy egész Norvégiában nincs irástudatlan ember.

(A szegénység utja.) Hogy szegényedik az egykor dúsgazdag Bácska, arra felel meg a következő jelentéktelennek látszó, mégis megfigyelni való történetke. Ugyanis nagy lakodalom volt november 21 én Hód-szágon. Ertl István ottani vagyonos földesgazda fia: Ertl Mátyás Haszler Évát vezette oltárhoz, — Teréz nevű leánya pedig Treuer Józsefnek esküdött örök hűséget. E kettős nász öröme nagy lakodalmi vigaságot csaptak, a melyen 400 meghívott vendég vett részt. A mulatozás kedd reggeltől csütörtök reggelig tartott és e két napon a következő élelmickek fogytak el: 8 darab borju, egy 180 kilogram súlyú sertés, 11 darab malac, 22 darab nyul, 60 darab pulyka, 100 darab tyúk, 25 darab lud, 50 kilogram marhahús, 150 kenyér, 250 kilogramnyi lisztből készült sütemény, 130 kilogram cukor, 1500 darab tojás, 25 kilogram mandula, 60 kilogram vaj, 30 kilogram turó és 100 kilogram hal. És megittak ehhez 10 hektoliter bort és 550 liter sört. Mi lesz velünk, ha már a józan eszű svábok is így megbokrosodnak!

Tanulságok.

— dec. 1.

(—y.) Benne vagyunk a küzdelem közepében. Az egész országot magával ragadta már a harc. Kormány és megyék az ellenfelek, régi idők gyakori példájaként.

A küzdelem eddigi folyása is már két nevezetes dologra tanított meg bennünket. Az egyik az, hogy a magyar nemzetnek nemcsak, hogy megvan még az őserője, ellenállási képessége, hanem ezt az őserőt a nemzeti eszme áthatotta, megacélozta, öntudatosá tette. A ragaszkodás a szabadsághoz, önálló, független léthez, a kemény büszkeség, mely derekat nem hajt semmi körülmények között, a szeretet a magyar föld, magyar szokások, ősi tradíciók iránt, csak növekedett a modern és fajszeretnek kedvező szellem kifejlődésével. Az újabb idők műveltségét már egészen elsajátította a magyar nemzet, de nemzeti sajátágait azért nemcsak el nem vesztette, sőt a modern műveltség azokat áthatva, szélesebb alapokon magasabb nivóra emelte.

Hiszen a midőn megérezte a nemzeti léte ellen irányuló veszélyt, modern intelligenciájának minden fegyverét elővette s mint egy ember állott talpra, hogy visszaverje a támadást. Nem zsoldosokkal áll most szemben karddal a

Válás előtt.

Ismert bennünket szinte már,
 Az egész utca és negyed;
 Tudták, hogy meghalok önért
 S hogy értem élni tud kegyed.

Ugy jártunk — keltünk boldogan,
 Mint a mosolygó fecsképar,
 Pedig rikoltott már a sors,
 Miként a varju: Óh, be kár!

Ki hitte volna tegnap azt,
 Hogy ennek már ma vége lesz,
 Hogy a mosolygó fecsképar.
 Holnap már új hazát keres.

Engem majd megismer hamar
 Egy másik utca és negyed —
 Mig holnap, vagy holnapután
 Talán már mással jár kegyed . . .

Pakots József.

Vérdíj, Rákóczi és Kossuth fejére.

Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak! A jó magyarok átkot mondanak a zsarnok önkény szolgálékú szármalás alakjaira s folyik a törvénytörés, az erőszakoskodás országazerte.

De nagyon csalódik, aki azt képzei, hogy ez a valami új dolog, megtévelyodott elméjü gonosz kapaszkodók első kísérlete, aljas árulása a magyar nemzet ősi alkotmánya s közszabadságai ellen! Régi rendszer ez, mely évszázadok óta ugyanazokkal az eszközökkel, ugyanabban a szellemben, sőt ugyanazokkal a szóbeli kifejezésekkel dolgozik.

Epen november 28 án van évforduló napja annak, hogy herceg Windischgrätz Albert 1848. november 28 án Győrben kibocsátotta hírhedt proklamációját, melyben Kossuth Lajost a világtörténetben mindörökké hallatlan gyalázaosságai miatt a honvédelmi bizottmány összes tagjaival együtt szabad prédának minősítette s elrendelte, hogy ott ahol érik, élve vagy halva, fogják el, vessék börtönbe, verjék agyon, vagy adják át a legközelebbi katonai csapatnak.

Az ember megborad azon a vakmerő cinizmuson, melylyel magát Windischgrätz

a nép jóltevőjének, Kossuthot pedig népméltónak nevezi. Nem új tehát a mai ügyvivők harcmodora és szemfényvesztése sem.

De Windischgrätz is csak korábbi császári aktákból puskázott, amidőn vérdíjat tűzött ki Kossuth Lajos fejére.

Ime, itt van dr. Kardos Samunak, a jeles történetírónak. Régi okiratok és Levélek Tára című, rendkívül érdekes és értékes folyóirata. Tessék azt végigolvasni; a most megjelent második füzetében tele van 48 as vonatkozásokkal és oly meglepő adatokkal, melyek mind azt bizonyítják, hogy, amit most az osztrák császár a magyar nemzet ellen cselekszik, ez az abszolutizmus nem mai keletű, hanem régi osztrák nóta, melyet századok óta fujaak, mihelyt alkalom kínálkozik.

Legérdekesebb azonban dr. Kardos Samu kitűnő folyóiratában az adattár egy nagybeesü közleménye: az a körözlevél, melyet I. Lipót 1701. november 24 én II. Rákóczi Ferenc ellen kiadott.

A folyóirat közeli I. Lipót e körözlevélnek latin szövegét a magyar fordítással együtt. II. Rákóczi Ferenc fejére Lipót császár vérdíjat tűzött ki, mert nevezett felség-sértő a szegény nép romlására sok rosszat kísérelt meg.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

kezében, de annál nagyobb óvatossággal, elővigyázattal őrökdi tudásával és minden érzésével a furfangos eszközök működése felett, melylyel nem durván és nyílt erőszakka, azonban annál veszedelmesebb uton akarják aláásni nemzeti léte alapjait. Minden megkísérelt támadást visszaver a nemzet s ellenében nem boldogul a reakció.

Pedig nekünk mindig nehezebb volt a helyzetünk, mint más nemzetnek, mert sok volt köztünk a kapható ember. Kapható az ellenség számára.

A magyar nemzet akkor, amidőn ellenséggel küzdött, jó részben önmaga ellen, saját vére ellen is harcolt. Régebben ez a rész labanc elnevezés alatt jelentkezett, ma úgy hívják, hogy nemzetközi szocializmus. De éppen az mutatja erősödésünket, hogy ebben a helyzetben is sokkal jobban egygyé forrva állunk sorompóban, mint azelőtt bármikor. És éppen ez mutatja, hogy van még nekünk jövőnk, amely a magyar nemzeti kultúra dicsőségében fog tetőpontra hágni, amidőn a nemzetközi proletárság minden terrorizmussal és izléstelenségével, sőt durvaságával el lesz temetve feltámaszthatlanul.

Nemzeti küzdelmünk másik tanulsága az, hogy szabadságunk, igazi államiságunk alapjai a megyék. Valahányszor nép és nemzet szembe került a hatalmi tényezőkkel, mindig a hatalom és vármegyék közötti harc alakjában fejlődött ki és vonul fel a nemzeti erők ellenállása, mindig a megyék álltak a harc vonalába, mindig a megyék védelme alá vonult a nemzet s mindig a megyék védő bástyái mögül diadal-maskodott.

Mostani küzdelmünk is mutatja, milyen öngyilkosságot követnénk el a közigazgatás államosításával. — Utolsó alapját nemzeti létünknek rugnánk ki magunk alól és magunk is utána pusztulnánk.

Vagy nemzeti szociálista, vagy

gyöngye felfogásu ember az, aki nem képes a napi események fölé emelkedve, a jövőbe bepillantani, éppen azért az eljövendő küzdelmek fegyvereit eldobni magunktól egyértelmű a lemondással minden magyar nemzeti ideáról.

Igaz, hogy sem a nemzetközi éhes proletár, sem a gyöngye felfogásu nem sokat törődik sem nemzeti, sem más ideákkal.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 1.

Kossuth Ferenc cikke általános forrongást idézett elő a koalícióban. A néppárton hevesen tiltakoznak Kossuth Ferenc azon kísérlete ellen, hogy a koalíció programjába belevétesse az általános szavazati jog. A néppártlapja már azt is bejelenti, hogy ebben az esetben a néppárt felmondja a koalíciónak a barátságát.

(Kossuth cikkének hatása.)

A függetlenségi párton nem kisebb a forrongás. Most amikor a nagy kérdés világosan és félremagyarázhatlanul felvetett, kiderül, hogy még a függetlenségi párton is akadnak ellenzői az általános választói jognak. De ezek csak egy kis töredékét képezik a pártnak.

Az alkotmánypárton sokat beszéltek tegnap is, ma is erről a kérdéssel. Itt természetesen nincsenek hívei az általános szavazati jognak. Kossuthal szemben azonban nem voltak elfogultak s most már csak azal szerettek volna tisztában lenni, hogy vajjon Kossuth mint a koalíció elnöke, vagy csak mint a függetlenségi párt elnöke vette fel az eszmét. Mert az jelentős differencia.

Erre a kételyre megadja a választ Szatmári Mór képviselő cikke a „Budapest” mai számában. Ebben a nyilván Kossuth által sugalmazott cikkben Szatmári kijelenti,

hetedik napján estefelé megszökött a megejtett nyomozás szerint Magyar és Erdélyországba, vagy észak felé vezető irányba menekült, Felsőgünnnek pedig, nemkülömben Magyarországunknak érdekében van, hogy ezen szökevény, ki a mi híveink, valamint a szegény nép romlására sok rosszat kísérel meg, lehetőség szerint bármily uton vagy módon elfogattassék, hogy ily módon, Isten kegyelméből a Török járom alól felszabadult országunk efféle új veszélyektől megóvassék. Miért is annak, aki őt élve ismét őrizet alá helyezi, tízezer német forintot, annak pedig, aki halva hozza, vagy a fejét, avagy beigazolja, hogy megölte, 6000 német forintot minden bizonynyal fizetni elhatároztunk és ezt királyi szavunkkal megerősítjük; komolyan figyelmeztetjük azonban összes híveinket és megtiltjuk nekik, ne hogy valaki az említett Rákócziak rajtkehelyet nyújtani merészeljen, avagy azt ismerve, elhallgassa; őket hasonlóan felség sértésben bűnösöknek tekintjük és ugyan csak méltó bűnösöknek tekintjük és ugyan csak méltó bűnhődésben fognak részesülni.

Miért is hívségteknek ezen levelem rendjén meghagyjuk és megparancsoljuk, hogy ezen rendelkezésünket, mint teljes és

hogyan Kossuth igenis a koalíciót értette és a koalícióval akarja végrehajtani a tervét.

(Kossuth és Andrássy.)

Ma délelőtt Andrássy Gyula gróf felkereste Kossuth Ferencet és másfél óra hosszát tanácskozott vele. A déli órákban Justh Gyula képviselőházi elnök tett látogatást Kossuthnál.

(Apponyi a fővárosban.)

Holnapra várják a fővárosba Apponyi Albertgrófot, akiről azt tartják, hogy tulajdonképpen társaszerzője a koalíciós haditervnek. Apponyi holnap tanácskozik Kossuthal, este pedig (ha csak közbe nem jön valami) Máramaroszigetre utazik és ott fontos nyilatkozatokat tesz az általános szavazati jogról.

(Fejérváry a királynál.)

Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma külön kihallgatáson volt a királynál. Haladó párti körökből származó hírek szerint a kormány állása szilárd és a mai audencia után nagyobb akció várható.

(Pestvármegye eseményei)

Délután 1 órakor megjelent Pestvármegye székháza kapusánál báró Prónay Dezső és Gulner Gyula országos képviselő. A kapunál álló Rogulya rendőrfelügyelő így szólt a megjelenő urakhoz:

— Mi járatban vannak az urak, mert nekem felsőbb parancsom van, hogy főképp az urakat ne bocsássam be a megyeházára.

Prónay Dezső báró felháborodással kérdezte, hogy micsoda felsőbb parancs az, mely őt, mint megyebizottsági tagot a vármegye házából kitiltja?

Rogulya rendőrfelügyelő ismételt megkérdezte, hogy milyen ügyben járnak az urak? Erre Prónay Dezső báró kijelentette, hogy egy utlevélügyben dolga van az alispánnal. Ragulya rendőrfelügyelő erre azt válaszolta, hogy

kifejezett akaratainkat, Vármegyétek kebelében haladók nélkül hirdessétek és azoknak, akik a nevezett Rákóczi élve vagy halva akarják kézrekeríteni, töletek telhetőleg mindenütt segítséget nyújtsatok, teljesítve ezáltal a mi komoly és kegyes akaratainkat. Egyébiránt Császári királyi kegyünk és hajlandóságunkról biztosítva benneteket maradunk.

Kelt Ausztriában, Bécs fővárosunkban, november hó 24 én az Ur 1701. esztendőjében.

A Régi Okiratok és Levelek Tára egyébiránt mérhetetlen szolgálattal tesz a nemzeti ügynek, hogy kiadja a feledés poros aktái közül mindazokat a történelmi adatokat, melyek megvilágítják a mi évszázados nemzeti küzdelmünket. A folyóiratnak csaknem minden lapján kincsesen kiemelendők ezek közül báró Jósika Miklós levelei, továbbá Kossuth Lajosra vonatkozó új és becses adatok, valamint mindazok a nagyértékű levelek, melyeket dr. Kardos Samu páratlan buzgósággal gyűjtött össze s melyek mind a mi óriási nemzeti harcaink soha el nem hervadó babérllevelei.

Lám, tehát örökké a régi hangok, még a kifejezések is ugyanazok. Valahányszor a magyar alkotmány, a magyar szabadság letörésére vállalkoztak, mindjárt a szegény népet dédalgették. Ezt tette I. Lipót Rákócziával, ezt Windischgrätz Kossuthal szemben.

Különösen érdekes bizonyítéka ennek a hagyományos rendszernek az a két proklamáció, melyeket I. Lipót és Windischgrätz Rákóczi és Kossuth ellen adtak ki. Teljesen ugyanaz a szellem lengi át a két iratot; még a kifejezések is feltűnően hasonlítanak egymáshoz. A Windischgrätz féle vérdíjas iráska ismeretesebb, de a Rákóczi ellen kibocsátott köröző levelet a dr. Kardos folyóiratából, mint rendkívüli becses adatot érdemes szószerint közölni. Hadd lássa minden magyar, hogy az osztrák eljárás mindig következetesen ugyanaz, míhelyt a magyar nemzeti önállóság mukkanni merészel.

Ime itt a Lipót császár irata:

Tisztelendő, tiszteletreméltó, tekintetes és nagyságos, nemes és nemzeti, bölcs és körültekintő, nekünk kedves híveink.

Míhogy Rákóczi Ferenc azelőtt Ujvár várában lázadás vádjá miatt elzárt fogoly, egy bizonyos Leheman nevű lovaskapitány hűtlensége és segítsége folytán folyó hó

Vaskályhák,

tűzhelyek, kályha ellenzők, nickel kályhatálcák, extra finom főzőedények, revolverek és töltények, és az összes vasáru cikkek, legjobb minőségben a legolcsóbban kaphatók: **Nánássy Lajos**

Debrecen, a megyeházzal szemben.
vaskereskedésében.

Pestvármegyének alispánja nincs, hanem alispánhelyettese dr. Römer. Vajjon avval kívánják-e az urak beszélni?

Prónay Dezső erre így szót: *Ezt az urat nem ismerem.*

— Akkor — mondta Rogulya rendőrfelügyelő — nem érezhetem be az urakat.

Prónay Dezső báró e kijelentés után azt mondta, hogy ezek után nem hivatalos ügyben akar bemenni a megyeházába, hanem mindketten Gulner Gyula képviselő rokonát, Gulner Pál megyeházi várnagyot akarják privátlakásán meglátogatni.

Rogulya rendőrfelügyelő ezt nem akadályozta meg, mire Prónay és Gulner a várnagy lakásába siettek.

A történetekről Rogulya rendőrfelügyelő azonnal jelentést tett a főispánnak, a ki azt az utasítást adta, hogy ha Prónay vagy Gulner hivatalos helyiségbe lépnének azonnal távolítsák el őket a megyeházából.

Azt hiszik, hogy Prónay és Gulner azért jelentek meg a megyeházán, hogy titokban átadják a megyei tisztviselőknek a jóléti bizottság pénztárából fizetésüket, melyet az állampénztár nem utalványozott.

Laszberg főispán ma kijelentette, hogy azokat a tisztviselőket, akik fizetésük ki nem utalása miatt a munkát esetleg beszüntetnék, azonnal felüggeszteni.

(Fejérvári állása megingott.)

Fejérvári kihallgatásának lefolyásáról tudósítónk táviratban a következőket jelenti:

A király Fejérváryt délelőtt tizenegy órakor két óráig tartó magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök jelentést tett a királynak az általános politikai helyzetről és előterjesztette a kabinetnek a parlamenti helyzetre vonatkozó javaslatait. Fejérváry délután öt órakor visszautazott Budapestre.

A kihallgatás részletéről a rendesen jól értesült „Pester Lloyd“ ma esti száma azt írja, hogy a király nagyon kedvetlenül fogadta Fejérváry előterjesztéseit, s a képviselői köröknek általános véleménye az, hogy Fejérváry állása megingott. Sőt a „Pester Lloyd“ még azt is tudni véli, hogy Fejérváry a király rideg magatartása folytán nyomban felajánlotta lemondását a királynak. A király nem fogadta el egyelőre a lemondást, hanem utasította a miniszterelnököt, hogy terjessze elő azon javaslatait, amelyekkel december tizenkilencedikéig, tehát a ház megnyitásáig a helyzet megváltoztaását eléli reméli.

Fejérváry ennek folytán még a délutáni vonattal visszautazott Budapestre, hogy minisztertársaival értekezzen. A „Pester Lloyd“ arról is hírt ad, hogy a miniszterelnök Bécsből telefonon hívta össze holnap délelőttre a kabinet összes tagjait rendkívüli minisztertanácsra.

Képviselői körökben azzal magyarázzák meg a király rideg magatartását, hogy a felség még mindig reménykedik a békés kibontakozásban,

tehát a kormánynak félhivatalosai útján közzétett terveire még nem adta beleegyezését.

Ilymódon a válság anyagához a közeli napok valószínűleg szenzációs, döntő befolyású eseményeket hoznak.

(Az ügyészség Dókus alispán ellen.)

A pátoraljai helyi ügyészség miniszteri rendelet végre nem hajtása miatt — vádat emelt Dókus Gyula alispán ellen. A vádiratot még a holnapi nap folyamán tárgyalni fogja a vádtanács.

(Főispán és városi ügyész.)

Kassáról jelentik, hogy Ekkert János városi ügyész ma az ügyészségnél feljelentette Pongrácz főispánt és egyben polgári pert indított a kincstár ellen, a visszatartott állami dotációért.

(A kormány nem mond le.)

Késő éjjel kapott értesülésünk szerint a kormány lemondásáról keringő hírek valótlanak. Félhivatalosan kijelentik, mintha a kabinet tagjai közt nézeteltérés merült volna fel, továbbá, hogy a király manifesztumot akarna intézni a nemzethez.

(Kassa kapitulál?)

A belügyminiszter újabb rendeletben megsemmisítette a kassai törvényhatóságnak az önkéntes adókat és ujoncokat megtagadó határozatát. A rendelet értelmében Münszter polgármester utasította a tisztviselőket az adók elfogadására és az ujonc belépési bizonyítványok kiadására.

(Pestvármegye tisztviselőinek fizetése.)

Pestvármegye jóléti bizottsága tegnap posta útján kézbesítette a vármegyei tisztviselők fizetését.

(Rakowszky Bécsben.)

Bécsből jelentik: Rakowszky István a képviselőház alelnöke ma odaérkezett és több politikai személyiséget meglátogatott.

A közönségről.

— december 1.

Igaz, hogy a mai politikai viszonyok a legkedvezőtlenebbek, elannyira, hogy nem lehet csudálni, ha az ember kedélye is savanyu, akár csak az ecetes ugorka.

Bármennyire érezhető is legyen a gazdasági nyomás, a munka hiány, keresetnélküliség s mondjuk hozzá: szegénység, a melynek végeredménye a nyomor, de azért a közönség mégis tulteszi magát mindezen.

A közönség örökké könnyelmű és vidám, hajlik a mulatozásra, költ derűre borúra, nem törődik a múlttal, a jövővel, tépdési a jelen rózsáit, adósságot egymásra halmoz, csak mulathasson, csak vígan élhesse világát.

Uramfia! hát nem helyesen cselekszik e ebben a sivár világban, mikor nincs semmi jóra kilátásunk?

Mindenfelé rendezik a mulatságokat, melyeknek mindenféle címetek adnak.

Majd jönnek most egymás után a jótékony célú mulatságok, ez persze majd mind-

a színház rovására történik, mely mégis csak legnemesebb szórakozásunk volna.

Jönnek a zsurok, piknik, tombolák, háziestélyek, hol mindenki magát alaposan ki mulathatja s hol az ifjuság kénye kedve szerint mulathat.

De azért a színház is gyakran megtelik, néha minden zugában; vendéglők, orfeumok, kávéházak tele vannak mulató közönséggel, mindenki szórakozást keres, modern, vidám élet pezseg mindenfelé, a közönség élvezet után sóvárog, a közönség bohó. a—b.

Iskolai játszótér.

A szénzárlat ügye.

Városi közgyűlés.

— Második nap. —

(Saját tudósítónktól)

— dec. 1.

Ma folytatta a városi törvényhatósági közgyűlés azon ügyek tárgyalását, amelyek a tegnapi napról elmaradtak.

Ma már, miután a tárgysorozat hátralevő pontjai csupán helyi érdekű ügyeket öleltek fel, a bizottsági tagok megcsappant érdeklődés mellett, szinte álmosan hallgatták a különböző tanácsi előterjesztéseket és felelőzéseket.

A közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be részletesen:

Már negyed négyre járt az idő, amikor Kovács József polgármester megnyitotta a közgyűlést.

(A csatornázás.)

A tegnapi gyűlés csak a vízvezeték kérdésében határozott. Ma került volna sor a csatornázásra, de a közgyűlés jobbnak látta, hogy ezt a kérdést a vízvezeték ügyével kapcsolatosan a márciusban tartandó rendkívüli közgyűlésen intézzék el.

(Névszerinti szavazások.)

Ezután a tárgysorozat 11—16 pontjai alatt felsorolt névszerinti szavazásokat ejtették meg. A Bornyák féle ház és hozzátartozó homokkerti szálló nyilvános elárverezését amelyre most harmadikban szavaztak a bizottsági tagok, egyhangulag elhatározta a közgyűlés. Az első és másodikban megjelent névszerinti szavazások nem vezettek eredményre.

A város minden évben a házi és gyámpénztár készpénz készletét valamelyik helyi pénzintézetnél szokta elhelyezni. Az elhelyezésre vonatkozó névszerinti szavazás azt eredményezte, hogy ezeket a pénzkészleteket a tanács javaslata értelmében egyenlő arányban helyezik el a debreceni öt nagyobb pénzintézetnél. A csekkszámokra elhelyezendő összegeket névszerinti szavazás útján az Ipar és kereskedelmi banknál helyezik el.

(1906. évi virillsek.)

A tanács bemutatta a legtöbb adót fizető bizottság tagok 1906. évi névjegyzékét. A közgyűlés a névjegyzéknek, amelyet annak idején már közöltünk, bemutatását vita nélkül tudomásul vette.

(bizottsági tagválasztás.)

A törvényhatósági bizottság tagjai közül a folyó év végén törvényszarint 47 tag lép ki. Az ezek helyébe választandó bizottsági tagok megválasztására vonatkozó intézkedéseket határozta meg ezután a közgyűlés. Megállapították, hogy a választásokat

december hó 18-án ejtik meg. Az egyes kerületek szavazatszedő küldöttségeit a következőképen alakították meg:

A csapó utcai kerületben: választási elnök: K. Kiss József; helyettesei: Pongó Lajos és Bihari István. A Péterfia utcai kerületben: választási elnök: Szabó Lajos; helyettesei: Szikszai Lajos és Zöld János. A Hatvan utcai kerületben: választási elnök: Kulcsár Endre; helyettesei: Györffy Aladár és Kertész Mihály; A piac utcai kerületben: választási elnök: Dr. Kemény Mór; helyettesei: Jámbor János és Csanak József; A varga utcai kerületben: választási elnök: Dr. Kocsár Gábor; helyettesei: Bilkei Kövesdy Imre és Pálffy Gábor; A Kossuth utcai kerületben: választási elnök: Rickl Antal; helyettesei: Polgár Polgári Bálint és Kovács Lajos. Együttel felhatalmazta a közgyűlés a polgármestert, hogy a netán akadályozott választásvezető bizottsági tagot más bizottsági taggal helyettesítse.

(Építkezési szabályrendelet a város külterületére.)

Bemutatta a városi tanács a város külterületére vonatkozó építkezési szabályrendelet javaslatot. Miután a felszólaló bizottsági tagok azon vélemény mellett voltak, hogy a kérdés most leendő a napirendről s a gazdasági bizottsághoz teendő át újabb pihenőre, — a közgyűlés ilyen értelemben határozott.

(Gazdasági cselédek)

A külső gazdasági cselédek szolgálati idejéről szóló szabályrendelet javaslatot a gazdasági bizottság javaslata alapján általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadták.

A részletes tárgyalás során Szabó Kálmán orsz. képviselő szólalt fel, s rövid beszédben vázolván a gazdasági cselédek nyomoruságos helyzetét, amely télvíz idején a legkétségbeesettebb, indítványozta, hogy a cselédváltások ideje mindig április elsején legyen. Hogy pedig ne történhessék meg az, hogy más törvényhatóságokban a cselédek január elsején hagyván el a szolgálatot, a debreceni gazdák esetleg cseléd nélkül maradjanak, — legjobb lesz egyöntetű eljárásra hívni fel a többi törvényhatóságokat.

Dr. Kocsár Gábor a vincelléreket kívonná a gazdasági cselédek közül.

Dr. Balkányi Miklós szerint a Szabó Kálmán indítványa kivihetetlen. Az éves cselédeknek mindegy, hogy mikor van a változási idő. Elfogadásra ajánla a szabályrendeletet módosítás nélkül.

A közgyűlés azon módosítással, hogy a szabályrendelet csak az abban esetben kötele a felek másképp nem szerződnek, — részleteiben is letárgyalta és elfogadta szabályrendeletek.

(Apróbb ügyek.)

Az állatok védelméről szóló szabályrendelet javaslatot a gazdasági bizottság indítványához híven a 4 ik szakasz némi, lényegtelen módosítását vita nélkül elfogadta a közgyűlés.

Sipos András és társai, valamint Fényes György és társai felelősséggel éltek az érdekeiket sértő 5568—1905, illetve 6180 6653 sz. tanácsi határozatok ellen. A közgyűlés a felelősségeket elutasította.

(A légszesz-gyári robbanás.)

Ismeretes, hogy a légszeszgyárnál 1905 január 15 én robbanás történt. A robbanás által okozott kár teljeseleg összege rugott. A tanács most tett jelentést a közgyűlésnek a kár helyreállításáról és arról, hogy az a helyreállítás 17738 koronát emésztett fel. — Ebből az összegből 12269 korona biztosítás útján térült meg, a fennmaradó 4771 korona pedig az 1905 évi költségvetésben nyert fedezetet.

A tanács jelentését a közgyűlés vita nélkül tudomásul vette.

(A szénszállítás ügye.)

Nagy port vert fel nemrégiben a városi szénszállítás ügye. A tanács ugyanis pályázatot hirdetett a városnál szükséges szénmennyiség szállítására. Két előnyös ajánlat érkezett be, az „észak-magyarországi egyesített kőszénbánya részv. társaság”-é és a „pestvidéki kőszén bányarészvénytársaság”-é. A tanács a főmérnök javaslata alapján az utóbbinak adta ki a szállítást. Ezt a tanácsi határozatot az északmagyarországi kőszénbánya megfélebbezte.

Az ügyet Király Gyula tanácsnok ismertetette. Az északmagyarországi kőszénbánya felelősségének ismertetése után, amelyet Tóby Elek jegyző olvasott fel, Király Gyula tanácsnok emelkedett szólásra. Előadta, hogy az ő nézetét az ügy eldöntésénél mellőzték. A tanácsülésen Acél Géza főmérnök referálta az ügyet. Véleményének kikérését, dacára annak, hogy ő a körkémence dolgát 12 év óta meglehetősen nagy ambícióval intézi, — szándékosan mellőzték. Bár ő mindent elkövetett, hogy a tanácsot meggyőzze abban a tekintetben, hogy néhány fillér miatt ne vegyék el a szállítást a régi, megbízható cégtől, s ne bolygassák meg új tápláló anyag igénybevételével a körkémence rendes működését, — s számadatokkal is bizonyította, hogy a két ajánlat egyformán előnyös, tehát nincs ok a régi szállító mellőzésére, — érveléseinek nem tudott érvényt szerezni. A főmérnök ebben az esztendőben még nem jelent meg a körkémencenél. (Zajos nevetés.)

Vecsey Imre főjegyző (ingerülten): — Kérem, ne dezavualjuk ezt mást!

Király Gyula: — Én csak a tényeket ismertetem. A főmérnök ur Blazsek gépész véleményét tekinti egyedül irányadónak, a kinek az a rögeszméje, hogy a vörösvári szén jobb a salgótarjáninál. Hát pedig velem együtt ezer meg ezer ember éppen az ellenkezőjét vallja ennek. Miután az északmagyarországi kőszénbánya felelősségében foglalt adatok egyáltalán megfellelnék a valószínűságnak, javasolja, hogy a tanácsnak amugy is szótöbbséggel hozott határozatát a felelősség értelmében változtassák meg.

Acél Géza főmérnök: Bár Király Gyula tanácsnok ur felszólalásában az én személyes ügyemnek igyekezett feltüntetni az egész ügyet, — én mégis a tárgyilagosság határain belül fogok mozogni.

Ezután részletesen ismertetette az ügy előzményeit és azon számadatokat sorolta fel, amelyekből ő abbéli meggyőződését merítette, hogy a vörösvári szén jobb a salgótarjáninál. — Kéri a közgyűlést, hogy a tanács határozatát tartsák érvényben.

Király Gyula tanácsnok személyes kérdésben szólalt fel. Ő nem akart semmit sem a főmérnök szemére hányni. De ha fáradságot vett volna magának arra, hogy a körkémencét gyakrabban látogassa meg, tudná, hogy nemcsak cserepet, hanem téglát is égetnek ott. A vörösvári szén törékenyebb, mint a másik, s miután nekünk most van szükségünk szénre, — nem várhatunk 4000 esztendeig — mialatt a vörösvári olyan kemény lesz, mint a salgótarjánai.

Szántó Győző úgy látja, hogy itt két ellentétes vélemény van. Olyan érvet számbavevő a tárgyalásba vinni, amely esetleg befolyással lesz a döntésre. — A szállítások tekintetében rövidesen a törvényhozásnak is lesz alkalma intézkedni. Az erre nézve megállapított törvénytervezet nem annyira az anyag néhány fillérnyi olcsóságára, mint inkább a szállítás megbízhatóságára lesz tekintettel. — Ajánlja, hogy a régi szállítót bízzák meg a szállítással.

Márton Imre felszólalása után Szikszay Gyula saját tapasztalatai alapján az északmagyarországi kőszén tartja hasonlíthatatlannul jobbnak, a Király Gyula indítványát támogatja.

Dr. Magoss György megjegyzi, hogy a pestvidéki kőszénbányával október elsejétől kezdődőleg már megkötötték a szerződés.

Juhász Ignác szerint a vita anyagába dobott jogi kérdés nem változtat azon a tényen, hogy a bizottsági tagok legjobb meggyőződésük szerint szavazhatnak. Annak a kőszénbánya-társaságnak, amelylyel meg-

kötötték a szerződést, nem lehet a szerződés hatálytalansága esetén a város ellen semmi kártérítési igénye.

Az elnöklő polgármester ezután a vitát bezárta, s szavazásra tette fel a kérdést.

A tanácsi határozatot mindössze csak ötven támogatták szavazatukkal, mire az elnök határozatként kimondotta, hogy a szénszállítással az „északmagyarországi kőszénbánya” bíztat meg újabb három évre.

(Egyébb ügyek.)

A sárospataki ev. ref. főiskola közönséges levelet az adományozott 500 korona segélyért tudomásul vették. Az egyesületek körházi egyesületének tagjai sorába a város 200 koronával alapító tagként belépett.

(Iskolai játszótér.)

Az iskolai játszótér ügyét Oláh Károly tanácsnok ismertetette. A közgyűlés úgy határozott, hogy a játszótér felállítására szükséges összeget megszavazza, s annak helyüül a gyantaföldi tisztást jelöli ki.

Ezzel a közgyűlés este hét óra után az elnök éltetésével véget ért.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— december 1.

Kínálgatják Bécsből

A fekete levest,

Ézsau tál-lencsését.

Csak az inged levesd.

—

Nem adjuk az ingünk,

Koplalunk . . . Hiába,

Hátha főznek nekünk valót . . .

Macedóniába!

— A december 3-iki társas-est. A jótékony négyzet társas estélyére szóló jegyek Molnár Ferenc üzletében kaphatók. A rendezőség 60 filléres állóhely jegyeket is bocsát ki. Az est iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— A Csokonai-kör felolvasó ülése. F. hó 8 án, pénteken délután tartja a Csokonai kör második felolvasó ülését. — A műsoron lesz értékesítés, novella és költemény, de vonzóan érdekessé teszi majd a felolvasó ülést, hogy a Csokonai-körben ezkor mutatkozik be Vándor Iván, ez az újabban feltűnt erős írói tehetség, aki a Budapesti Hírlapban megjelent rajzaival és elbeszéléseivel a legszélesebb körökben fölkellette maga iránt a figyelmet.

— Nincs fennakadás. Hajdúvármegyei tisztviselői ma hiánytalanul megkapták fizetéseiket, bárha az államsegélyt a belügynök nem utalványozta. A tisztviselők fizetését a jóléti bizottság utalványozta.

— Szerencsétlenség a pályaudvaron. Tegnap este súlyos szerencsétlenség történt a pályaudvaron, melynek csaknem áldozata lett Tóth József kocsitoló. A szerencsétlen ember több társával két faval megrakott vagon tolatását végezte. E munka közben az egyik kocsirol leesett egy három méteres szálfa s rázuhant Tóth József bal lábára, aminek következtében — úgy állapítható meg — igen veszedelmes sérülést szenvedett. Beszállították a kórházba, a hol nyomban ápolás alá vették. Egyelőre azonban nem lehet megállapítani, hogy eltört vagy csak kificamodott-e a lába.

— A praktikus Kubelik. Hogy a kitűnő Kubelik praktikus ember, az kitűnik a következő new-yorki hírből: Kubelik Ján, a világszerte ismert hegedűművész, a ki most indul amerikai körújára, 480.000 koronás balesetbiztosítást kötött egy amerikai intézettel. Ha valamely baleset egész életére képtelenné tenné hivatása teljesítésére, ak-

kor megkapja az összeget, ha időleges baj akadályozza a munkában, háromszáz korona napiját kap, s ha egyik ujját vesztené el, kétszáznegyven ezer koronát.

— **Szociálisták tüntetése.** Mintegy 150—200 főnyi munkáscsapat tüntetett ma este a Csapó-utcán. A munkások a szakszerveletből jövet hangos éljen szóval követelték az általános titkos, választói jogot. Az Andaházy Szilágyi intézet erkélyéről Ferenczy Gyula akad. tanár intézett hozzájuk néhány buzdító szót, mire a munkások nagyobb csoportokban, példás rendben szétszörltek.

— **Tűz.** Ma délelőtt 10 órakor a Csapókert I. járás Magyar-utca 18. és 20. alatti tűz ütött ki, amely Veréb Bálint házat és Nagy Lajos disznóólját elhamvasztotta. A tüzet későn vették észre, úgy hogy már eloltani nem lehetett. A tűzoltóság kivonult, de már csak a további károsodást tudta megakadályozni a tűznek. A kár jelentékeny.

— **Tolvajok a gyorsvonaton.** A Kolozsvárról Nagyvárad felé robogó gyorsvonaton tegnap éjjel nagy lopás történt. Két urinő utazott haza Kolozsvárról Németországba. Egy elsőosztályú kocsiiban külön fülkét nyitattak s Kolozsvár határán már mindketten elszenderedtek. Éjjel két órakor Mezőtelegd táján arra a kellemetlen meglepetésre ébredtek fel, hogy idegen tartózkodik a fülkében. Ijedtükben csak hosszas keresés után tudták a villanyt felgyújtani. Rémtünten látták, hogy az ismeretlen ismét be akar jönni a fülkébe, honnét a zavar első percében észrevétlenül kisorsrant. A nők sikoltozására a szomszéd fülkéből egy férfi jelent meg, kinek kérdésére a toladó azt mondta, hogy az étkezőkocsit keresi. Ezzel átment egyik szomszédos kocsihoz az ismeretlen és eltűnt. Szolnok táján elmesélte a két urinő kalandját a kalauznak, aki figyelmeztette a hölgyeket, hogy bizonyosan tolvajjal volt dolguk. Ekkor vették észre, hogy kizitáskájuk, összes pénzkészletükkel, körülbelül hatezer márkával együtt eltűnt. Ékszerük megvoltak ugyan, de a padlón heverték szerteszét.

— **Az önálló beteggelyző pénztár igazgatósága** e hó 3-án Richer Károly elnöke alatt ülést tart, amelyen folyó ügyeket fognak tárgyalni.

— **Hamisított huszkoronás bankók.** Hetek óta sűrűn van alkalomuk a lapoknak arról írni, hogy az ország egyes pontjain tömegesen terjesztik a hamisított fém és papír pénzeket. Debrecenben eddig mindössze néhány hamis korona került forgalomba, de a keddi vásáron egész sereg hamisított huszkoronás bankót sütöttek el egy jól szervezett pénzhamisító banda tagjai. A rendőrségen számosan emeltek panaszt emiatt, és a rendőrség is több ilyen hamisítványt elkobzott. A hamisított huszkoronások egyébként elég könnyen felismerhetők színük sokkal sötétebb, mint a valódi huszkoronásé, és az egyik az egész rajzolat nagyon kezdetleges. Valamennyi hamisbankón a széria száma 1718. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy pénzek átvétele alkalmával jól megnézze a huszkoronás bankókat. Egyébként Szegedről is az hír érkezik, hogy hamis bankók kerültek forgalomba. Ugy látszik, a jól szervezett pénzhamisító banda az egész országot elárasztja gyártmányaival.

— **A debreceni ev. ref. egyház gazda bizottsága** e hó 2-án d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

— **Kereskedők és iparosok figyelmeztetése.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közleményei 11268/1905. Azon iparosok részére, kik motor üzemre kívánnak berendezkedni vagy motorral már bírnak, a miniszter ur ingyenes motor kezelési rövid tanfolyamot nyit Budapsten az új rendszerű motorok megismertetése céljából. Az ilyen iparosok részére egy-egy harmadosztályú

féláru menetjegyet fog adni. Kik ezt igénybe kívánják venni, a debreceni kamaránál tartoznak szándékukat bejelenteni. 11166/1905. A nyíregyházi áll. építészeti hivatal árlejátszást hirdet a demecseri róm. kath. lelkész lakóházának építésére. A vállalati összeg 13 308 kor. 85 fill. Az ajánlatok 1905. dec. 18. délelőtt háromnegyed 10 óráig benyújtandók. Bányapénz 5%. Elhelyezendő az ajánlat csatolmányként.

— **A Csarnok művészestéje.** A Kereskedelmi Csarnok dec. 5-én, kedden tartandó művészestéjére a vigalmi bizottság a következő meghívót bocsátotta ki: A Debreceni Kereskedelmi Csarnok D. Ligeti Juliska urné, a Nemzeti Színház művésznője, Jeszenszky Cs. Irén urné, a debreceni színtársulat tagja, Főti Frida k. a., a debreceni színtársulat tagja, Rózsahegy Kálmán a Nemzeti Színház tagja szíves közreműködésével folyó évi december hó 5-én, esti fél 9 órakor, az egykori kelyiség nagytermében művész estélyt rendez. A névre szóló korlátolt fülkék kizárólag a t. hölgyek rendelkezésére állanak és pedig mindenképp azon tagok hölgy-hozzájárulásának, akik a részvételi ívet aláírták. A jegyeket a titkár az előjegyzés sorrendje szerint állítja ki. A jegyek 4 óra hétfő délután 2—3 ig a titkári hivatalos helyiségben vehetők át. Az átvett jegyek nem használat esetén legkésőbb december 5-é délig ugyanoda visszaküldendők. Jegy nélkül a terembe senki be nem léphet. Az estély kezdete fél 9 órakor. Részletes műsor az estélyen adatik ki. Az estély befejezte után tea és buffet.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkészítés a műterem kispubejratásával levő kárártában.

x **Keresek** 20 kor diéta 300 kor havi fixre 4 első rangú utazót. Fűszeres és birtokosok látogatására könnyen eladható cikk, kolektív zsebbea hordható. Ugyanitt ügyes ügynökök kik tiszteséges fizetésért szeretnek meg is dolgozni felvételnek. Ajánlatokat bizonyítvány nélkül kérek Szatmár részről Sümegi.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legrosszabb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindeaki használhatja Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utca.

x **Férfi divat ingek készen és mérték után 1 frt. 75, 2, 250. és 3 frt. legszébb nyakkendő 50 krtól, kitűnő angol keztyűk, sport és divat kalapok Fekete férfidivatüzletében.**

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerár.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Véres szerelmi dráma a kaszárnyában. Együtt a halálba. — Az ezred trombitás és a borleány tragédiája. — dec. 1.

(Saját tudósítónktól.) Véres szerelmi dráma színhelye volt tegnap éjjel a Pavillon laktanya. Megrázó szomorú tragédiája játszódott le ott egy fiatal, egymást mélyen szerető párnak, mely közös elhatározással bucsút mondva a földi életnek a halálban keresett üdvöt és egyesülést.

Örök szerelem.

A társadalom egyszerűbb osztályához tartoztak mindketten, — a fiú és a leány is. Seres Márton a 39 ik gyalogezrednél szolgált, ahol felvitte a szakaszvezetőségig, s mint ilyen ezredirobitás is volt. Már katonasorban ismerkedett meg valani mulatóság alkalmával Mocsári Vilma pincérszolgálattal, aki iránt szerelemre gyuladt a szíve. A fiatal fiatalember érzelmei eifől nem zárkóztak el a leány és így csakhamar benső szerelmi viszony fejlődött ki közöttük. Nagyon szerették egymást és úgy tervezték, hogy mielőtt helyt Seres szabadul a katonasorból, — házasságra lépnek. Am a nehezen várt nap köselt, egyre halaszódott. Seres Márton az utolsó évét szolgált, most az őszön le is járt már a szolgálati ideje, de mint sok más bajtársát őt is bentartották.

A fiatal embert módfelett elkosarította ez. Megunta már a katona életet, s alig várta hogy szabadulhasson. Ezért sehogyszem tudott belenyugodni sorsába. Nap nap után szomorubb, türelmetlenebb, rosszkedvűbb lett. Bajtársai előtt többször emlegette is az utóbbi napokban, hogy ő már nem kinlódik tovább, — inkább öngyilkos lesz. Ezzel a gondolattal — nygiaszik — sokat foglalkozott a szerencsétlen ifjú és a leány is, míg végül aztán közös elhatározással halálra szánták magukat.

A tragédia lefolyása.

Tegnap délután a leány aki egész nap szomorú volt és sokat sírt elment a kaszárnyába és meglátogatta kedvesét, akivel sokáig beszélgettek együtt. Ugy három óra tájban az ezred trombitás felkereste az egyik örmestert és arra kérte, engedné át neki a szobáját. Az örmester engedett a kérésnek, mire a szerelmes pár bezárkózott a szobába és azután többé nem mulatkoztak. Éjjel 11—12 óra között aztán egyszerre lövések dörrenése riasztotta fel a kaszárnyát legénységét. Az őrség összeszaladt a zajra és kutatni kezdett a lövések irányában. Sorra átvizsgálták a laktanya helyiségeit és feltörték az örmester bezárt szobáját, ahol megdöbbszent látvány tárult eléjük. Seres Márton szakaszvezető nagy vértórában feküdt a padlón az élet minden jele nélkül, fejéből patakzott a vér. Mellette hevert 8 milliméteres szolgálati revolvere, melyből őt golyó hiányzott. Az ágyon keresztül lőtt szívvél holtan feküdt Mocsári Vilma a boldogtalan leány.

Nyomban orvost hívtak. A fiatal ember még élt, de már nem tudták eszméltre téríteni. Az orvos intézkedésére még az éjjeli folyamán kiszállították a közös katonai kórházba.

A rendőrség a színhelyen.

Az esetről az ügyeltes tiszt azonnal értesítette a rendőrséget, a honnan ifjú Orosz László rendőrfogalmazó jelent meg a véres dráma színhelyén. Miután a leány hulláját bevitték a kózkórházba a megindított helyszíni vizsgálat megállapította, hogy Seres Márton előbb két lövéssel megölte kedvesét, azután maga ellen fordította a pisztolyt. Minden lövés halálos volt. Az első lövés közvetlen szíve fölött furódott a leány mellébe. A szerencsétlen teremtés nem ölte meg nyomban a golyó, mert rettenetesen kinlódott és sok vért hányt. Seres ekkor még egyszer rálőtt a szeretőjére, aki a második golyótól szíven találva szörnyet halt. Ezután magát végezte ki.

A katona háromszor egymásután a fejébe lőtt. A golyók az agyába hatoltak és kilocsesantották az agyvelejét. Rendkívül szívós életűre vall, hogy öngyilkossága után még néhány óráig élt. Eszméltre azonban nem tért és így kihallgatni nem lehetett. A szerelmesek levelet nem hagytak hátra, melyben tettüknek okát megmagyaráznák. Hozzájárulókat a hatóság értesítette a szomorú esetről.

SZÍNHÁZ.

* „A Szentivánéjji álom.“ Vörösmarty születése napjának évfordulóját a színház elnöke kegyeletes szándékkal ülte meg. Jászenszky Irén szavalta a halhatatlannak „Szép Ilonkát“, itt ott érzéssel és értelemmel, a helyzet és hangulatfestésnek azonban többnyire híjjával. Jól rendezett élőképek érzékítették meg a látományt. Jól tették, mert a zenekíséret hangoskodása itt-ott elnyomta a szép verssorokat. — Ezt követte Vörösmarty Mihály örökzép fordításában *Shakespeare*-től „A szentivánéjji álom.“ — Rég megmondta jó barát Podmaniczky Frigyes, hogy *Shakespeare*-t vagy jól kell adni, vagy sehogy sem. Hozzá tehetjük, hogy semmiképpen sem kell adni három-négy próba után, kellő előkészület nélkül, mint a hogy az meglátszott a mai előadásban. — Maga az előadás nélkülözötte azt a kedves, játszi alaphangot, amely nélkül *Shakespeare* vidám szeszélyének ezt a remek szülötét elvezetni nem lehet. Bizony színtelenek voltak az erdei szerelmi jelenetek és nem *Shakespeare*-i, hanem legfeljebb megmondani vas-kosságokban bővelkedett a kézművesek játéka *Szakács* (Tszcsu) és *Ardai Ida* (Hippolita) olyan egyhangúak voltak, mintha nem is léteznének, hanem erüszlakodókat ültek volna. *Markovics Margit* (Hermina), *Jászenszky Irén* (Helén) átlagos vigjátéki színvonalon mozogtak, *Polgár Ilonának* még a neki feladott virágárvány sem juttatott Titániához illő költészetet, *Szabó Irma* sem tanúsított elég lamperamentumot a kis Puck szerepéhez. *Pozsonyi Lenke* énekelt, a *Perczel* nővérek csinosan táncoltak, a mit azonban máskor is megcsináltak. *Almási Ilont* (Oberon) azzal büntetjük meg merev játékáért, hogy megint elveszünk a nevéből egy „s“ és „y“ betűt. A férfi szereplők igyekeztek, valami különöset nek sem produkáltak. *Békés Gyulában* és *Krasznay Ernőben* telt némi örömmel. Közönség szép számmal volt jelen.

* A színház hírei: „Dolovai nábob leánya“ ma este *Herczeg Ferenc* legnépszerűbb színműve kerül színre, melynek érdekessége *Zilahy Gyula Biliczky* kadétja lesz. *Zilahy* kreálta a szerepet a Nemzeti színház premierjén az egész fővárosi közönség nagy tetszése mellett. A darab fő női szerepét, *Szabó Irma* játssza. *Ternyei Lajosnak* pedig egyik legjobb szerepe *Tarján gidu*. *Miss Chipp* vasárnap este a víg színház lly című vigjátéka kerül színre, melyre a vigjátéki személyzet hetek óta készül, a vezető női szerepben *Szabó Irma*val. Részt vesznek még az előadásban *Békés Gyula*, *Szakács Andor*, *Krasznay Ernő*, *Polgár Sándor*, *Sarkadi Vilmos*, *Deéssy Alfréd*, *Ternyei Lajos* és *Kondor Ernő*.

TAVIRATOR.

Állat az emberben.

Nagykőrös, dec. 1. Szilágyi István nagykőrösi gazdálkodó a nála lakó öreg édes anyját az udvaron levő kutba dobta, hogy így hozzájusson két temetkező társulattól az anyja halála esetére járó összeghez. A csend őrségénél maga jelentette, hogy édes anyja öngyilkossági szándékából a kutba ugrott. A temetés után rövid időre a csendőrség vezetője, Stolez őrmester névtelen levelet kapott, a minek alapján azután kutatni kezdett. A kihallgatott tanúk vallomása alapján elrendelték Szilágyi István letartóztatását. A terhelt, mikor látta, hogy a tanúk vallomása

milyen terhelő ránézve, börtönében felakasztotta magát. Az öngyilkosságot úgy követte el, hogy ingéből hurkot csinált és azzal kötötte fel magát a cella ablakvasára.

Titokzatos gyilkosság.

Bécs, dec. 1. Badenben Biedermann Viktor lovag özvegyét meggyilkol a és kirabolva találták kastélyában. A gyilkos ismeretlen.

Az odesszai zendülés.

Pétervár, dec. 1. A tengerészeti vezérkar közlése szerint a sürgönyt, a melyet az odesszai hadkerület parancsnoka tegnap a hadügyminiszterhez intézett. Sukrin altengernagy nov. 29-iki kelettel a következőket sürgönyzi: Szándékukban volt a zendülést 28-án hárce nélkül elfolytani, amennyiben a zendülőket a csapatokkal bekerítették és a feltétlen átadást tűzték ki ultimátumul. — 27-éről 28-ára virradó éjjel azonban a zendülők támadóként léptek fel. Svirepol és más torpedónaszádokat katalmukba kerítették és az Ocsakov cirkálónak tartották, miközben, épp úgy, mint az Ocsakov jelezte, hogy Schmidt hadnagy a flotta parancsnoka. Schmidt hadnagy a Svirepol torpedónaszádon a hajóraj előtt elvonult, miközben a Svirepol legénysége hurrá kiáltásokban tört ki. A hajóraj azonban nem igen törődött ezzel, mire Schmidt a kikötőbe ment és az összes személyeket, kiket azelőtt fogságba vett, szabadon bocsátotta.

Öngyilkos végrehajtó.

Kassa, dec. 1. Szépkuty Mihály adóvégrehajtó ma reggel ismeretlen okból agyonlőtte magát.

Budapesti gabonaforgalom.

(Déli árszint.)

Budapest, dec. 30.

Borszínálatt mérsékelt, vételkedv csekély. Bogyódt irányzat mellett 8000 méterezéses kerület forgalmába 5—10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaforgalom közül tengeri 10 fillérrel olcsóbb, rozs forgalom nélkül, árpa változatlan, zab nyugodtabb. Idő derült.

Borszínálatt	17.04—06.
Buza októberre	16.68—70.
Borszínálatt	14.12—14.
Zab áprilisra	14.02—04.
Tengeri májusra	13.56—58.
Repece 1906. augusztusra	26.00—20.

Szerkesztői-posta.

Kis atak. A „lombardizlet“ a hitelügylet azon neve, mely kéziratos alapján történik. Többnyire értékpapír, nemesérem, vagy oly áru szolgál alapul, mely tömegesen kerül forgalomba. Ide tartoznak tehát a zálogjegyek (cédulák) is. Nagyban az összes bankok és bankárok foglalkoznak vele. Ily esetekben kissé magasabb kamat számítható.

S. F. G. Legolcsóbb az „Athenäum“ kiadásában megjelent Acsády-féle, két kötetes „Lexicon.“ Ma, azt hisszük, 14 k. árán kapható. Minden megvan benne, a mi a „Pallasban“, ha röviden is. Jóra való, alapos munka.

„Itt élned halnod kell!“

— Regény. —

Írta: Inctay Béla. 66.

VII.

„Isten bocsádj, örökre, végkép!“

— Kedves kisasszony, igazságtalan anyjérak szárazsága iránt, a melyet én küldtem sem említem. Az idősebbet az ő színe mellett is megbecsülik. Ha

ön így fogja föl a helyzetet, az ellen, természetesen, — kifogás: nem tesz. Csak azt jegyzem meg, hogy az erélytelen Szerény Jenő csakugyan pompás férj típus lett volna a kegyed oldalán. Aladár, kit néhány hónap múlva főispánnak neveznek ki, mindereztire kevés hasznát vette volna ennek a féltékeny rohamosságának. — Higgye meg, kisasszony, hogy előbb-utóbb meghasonlottak volna...

Nem alkalmatlankodtam tovább az egyesülendő Szerény és Eszkelesz családnak. Köszöntöm és kiléptem a kastély cimerezett bejáratán, a melyet aligha látok többé viszont. Senkisémet kerülheti ki a sorsát, mert épen akkor igyekeztek befelé, a kik eddig a parkban örvendeztek az életnek. Aladár minden világi volta dacára nagy zavarba jött. Az Izraelnek futólagosan köszöntem, a kamarás urat azonban félreintettem. És ekkor nagyot véstem ellene, kedves barátom. Megbocsáthatja-e valaha?

Ezt mondtam Aladárnak:

Városi Színház.

Bérlet 56. szám. (B.)

Debrecen, szombat, 1905. dec. hó 2-án.

A dolovai nábob leánya.

Színmű 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Jób Sándor	— — —	Vadsz Lajos.
Vilma, leánya	— — —	Szabó Irma.
Özv. Domaháziné, Jób huga	— — —	Ardai Ida.
Szentirmay, huszárezádos	— — —	Szakács Andor.
Szentirmayné	— — —	Almásy Lola.
Tarján, főhadnagy	— — —	Ternyei Lajos.
Biliczky Maróth herceg, hadapród	— — —	Zilahy Gyula.

Holnap, vasárnap, dec. hó 3-án két előadás:

Délután:

Este:

JÁNOS VITÉZ.

MISS CHIPP.

Daljáték.

Énekes színmű.

Nyílt-tér.

szilárd és folyékony

 Glycerin szappan
 úgy felnőtteknél, mint gyermekeknek a leggyöngébb korban a legkifünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb. . . által legjobban használt.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolgatván: e házhelyek mérségteljesen s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

Öltözködjünk

jól és olcsón a Magyar és Angel posztó gyárak készítményeinek **d u s** **r a k t á r á b ó l.**

Menjünk
Ranunkel H. és Fia
posztó nagykereskedőhöz.

**Egyedüli gőzbutorgyár
Debrecenben.**

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzésig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főtér.

Eladó gőzmalom.

A debreceni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő u. n.

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyszögöl telekkel a benne található összes felszerelésekkel együtt — igen kedvező feltételek mellett eladja. Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető. Bővebb értesítés nyerhető alulírott igazgatóságnál.

**Debreceni Első Takarékpénztár
Igazgatósága.**

EGY**HÓNAPIG****TELJESEN INGYEN!**

A ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget **AZ UJSÁG** politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot: **AZ UJSÁG**-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra 2 korona 40 fillér, három hónapra 7 korona. **AZ UJSÁG** gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. **GYÖNYÖRŰ HUSVETI ALBUM!** Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54 szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös nő emlékiratait most közli **AZ UJSÁG**. Ujonnán belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell!!

a szőlészet kincse.

A phyloxera ellen áll!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware vessző eladás

Cim:

Szigyártó és Takács

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: **Felső-Segesd**, Somogy-m.

Legjobb bajuszpedró
a híres Debreceni

„CIVIS” bajuszpedró



nely nem tép, de jól összetartja és nötteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kiváló”-hoz DEBRECENBEN.

NYAVALYATÓRÉS!

El nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kaphat a szabad. „Hattyu gyógyszerár” által Majaa-Frankfurt.

Férfi ruha

végeladás.

Grünfeld Adolf

férfi, fiu és gyermek ruha üzlete

feloszlik.

Rendkívüli alkalom
olcsó bevásárlásra.

Debrecenben, a kistemplom mellett

Hirdetmény.

Nagyméltóságú **Gróf Zichy Géza** ur **Hosszu-Pályi** község határában lévő, **Szabó István** birtokán 64 kat. holdnyi területen fekvő, körülbelül 1183 méterre becsült faanyaga, melyből 5 hold 739 □-öl karónak is használható **akácfa**, a többi részben műfának is használható **tölgyfa**, —

l a b a n e l a d ó.

Az erdőfája a fentemlített birtokon megtekinthető. Ajánlatok a Hajdu-Tetétleni uradalom Tisztartóságának küldendőek **Tetétlenre**, per **Kaba** vasutállomás.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kék-előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerezési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.

Alapított 1882.

Legmagasabb helyről kitüntetve 1890-ben. — II. Vilmos német császár által kitüntetve 1901-ben. — Ezredéves kiállítás 1896. állami ezüst érem.

ARANY, EZÜST ÉKSZERÁRU GYÁRTÁS. — ÓRÁS, ÉKSZERÉSZ VÉSNÖK

LÖFKOVITS ARTHUR Debrecen Főpiac

Magyarország legnagyobb, legjobb hírnevű

óra, ékszer és ezüstáru üzlete.

Saját aranyműves, vésnöki és óraműhely, hol javítások, átalakítások, új munkák művészi esen, megbízhatóan és olcsón vitetnek ki. Nagyképes árjegyzék bárkinek díjtalanul küldetik. Bámulatos nagy választék a legszebb újdonságokban. Vidékre választék vagy utazó készséggel küldetik. Csakis solid, tartós és legfinomabb anyagból készült árak!